

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	14 Mawrth 2018
TEITL YR ADRODDIAD:	Penderfyniadau Panel Dyfarnu Cymru
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Darparu gwybodaeth am y materion a ystyriwyd gan Banel Dyfarnu Cymru ers 13 Medi 2017
ADRODDIAD GAN:	Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Swyddog Monitro / Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) lbxcs@ynysmon.gov.uk 01248 752586

1. CYFLWYNIAD A CHEFNDIR

Sefydlwyd Panel Dyfarnu Cymru (PDC) gan Ddeddf Llywodraeth Leol 2000. Mae iddo ddau swyddogaeth statudol:-

1. Ffurio tribiwnlysoedd achosion, neu dribiwnlysoedd achos interim, er mwyn ystyried adroddiadau gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (yr Ombwdsmon) yn dilyn ymchwiliadau gan yr Ombwdsmon i honiadau bod aelod wedi methu â chydymffurfio â chod ymddygiad yr awdurdod; ac
2. I ystyried apeliadau gan aelodau yn erbyn penderfyniadau pwyllgor safonau awdurdod eu hunain eu bod wedi torri'r cod ymddygiad (yn ogystal a phenderfynu a roddir caniatâd i apêl yn y lle cyntaf).

Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys penderfyniadau a wnaed ac a gyhoeddwyd gan y PDC yn ystod y cyfnod ers cyfarfod diwethaf y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar 13 Medi 2017. Y bwriad yw ei fod yn grynodedd ffeithiol o'r materion a benderfynwyd gan y PDC. Mae'r achosion a nodwyd ar gyfer y cyfnod perthnasol ar gael ar [Wefan y PDC](#)

2. CRYNODEB O'R ACHOSION PERTHNASOL

Mae crynodeb o'r achosion perthnasol wedi'i gynnwys yn **ATODIAD 1**.

2.1 Penderfyniadau a wnaed

23/10/2017- Cyngor Sir y Fflint – APW/001/2017-018/CT

2.2 Apeliadau a benderfynwyd

Dim

3. ARGYMHELLIAD

Y dylid nodi cynnwys y crynodeb(au) achosion.

Crynodeb o'r Achosion Tribiwnlys – Medi 2017- Mawrth 2018

Enw	Crynodeb o'r Ffeithiau	Crynodeb o'r Penderfyniad	Canfyddiadau
<p>Cynghorydd Alison Halford</p> <p>Cyngor Sir y Fflint</p>	<p>Honiad bod y Cynghorydd Halford wedi torri Cod Ymddygiad Cyngor Sir y Fflint drwy anfon cyfathrebiad a oedd yn methu â dangos parch ac ystyriaeth tuag at bobl eraill ac ei bod wedi ymddwyn mewn modd y gellid ei ystyried yn fwlio neu'n aflonyddwch.</p> <p>Methodd y Cynghorydd ag ymgysylltu mewn modd cywir ac ystyrllon â'r broses ddyfarnu er i Banel Dyfarnu Cymru ddarparu nifer o gyfleoedd iddi wneud hynny dros gyfnod o 3 mis.</p>	<p>Bu'r Panel ddarganfod bod y rheolau canlynol wedi'u torri:-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O dan baragraff 4(b) <ol style="list-style-type: none"> a) Methu â dangos parch ac ystyriaeth. Daeth y Panel i'r casgliad y byddai'r sylwadau a wnaed gan y Cynghorydd wedi cael effaith andwyol ar allu'r Swyddog i gyflawni ei rôl yn iawn. b) Bod ymddygiad y Cynghorydd tuag at y Swyddog yn arddangos diffyg cwrteisi ac ystyriaeth llwyr. c) Roedd sylwadau'r Cynghorydd yn rhai nad oedd galw amdanynt a gan fod eraill, megis uwch swyddogion, wedi eu copïo i mewn i'r negeseuon e-bost, a oedd wedi eu hysgrifennu er mwyn codi ofn ar neu danseilio'r swyddog yr oedd ei swydd eisoes o dan fgygythiad o ganlyniad i ailstrwythuro. 2. Yn unol â pharagraff 4(c) 	<p>Pwyntiau i'w dysgu ar gyfer Aelodau Etholedig</p> <ul style="list-style-type: none"> • Defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol mewn modd cyfrifol. • Peidio â rhannu cyfathrebiadau yn ehangach na'r angen • Peidio â gwneud sylwadau di-angen ac anghyfiawn yn erbyn swyddogion. • Peidio â chamdefnyddio eu rôl fel Cynghorydd <p>Pwyntiau i'w Dysgu ar gyfer y Pwyllgor Safonau</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mae nifer o gwynion yn codi o ganlyniad i fethiant honedig i ddangos parch ac ystyriaeth / bwlio ac aflonyddu / dwyn anfri. - Ystyriodd y Panel achos <u>Sanders v Kingston</u> Rhif(1) [2005] EWHC 1145 ac Erthygl 10 Deddf Hawliau Dynol mewn perthynas â thorri a chosbau ac a allai'r sylwadau a wnaed gan y Cynghorydd Halford gael eu hystyried yn fynegiant gwleidyddol ac felly y gellid cael amddiffyniad uwch o dan Erthygl 10. Roedd y panel yn ystyried y sylwadau yn rhai cwbl ddi-angen ac

Enw	Crynodeb o'r Ffeithiau	Crynodeb o'r Penderfyniad	Canfyddiadau
		<p>a) Bod sylwadau'r Cynghorydd yn rhai oedd â'r bwriad i fwlio a'u bod wedi cael yr effaith hynny ar y swyddog.</p> <p>b) Roedd y sylwadau yn hynod ymosodol, yn faleisus ac yn ddi-angen gyda'r swyddog wedi'i dargedu mewn modd annheg.</p> <p>c) Bod ymddygiad y Cynghorydd yn llawer is na'r hyn a ddisgwylir gan Aelod.</p> <p><u>Cosb</u> Gan nad oedd hi bellach yn Gynghorydd –Gwaharddiad o 14 mis o ganlyniad i natur ddifrifol y bwlio ac ei fod yn gyfnod ddigon hir er mwyn i'r cynghorydd allu ystyried ei gweithredoedd.</p>	<p>y mosodol a oedd yn rhydd o unrhyw drafodaeth wleidyddol.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ystyriwyd hefyd achos <u>Heesom v Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru [2014] EWHC 1504</u> (gweinyddol) mewn perthynas â pha gosb y gellid ei rhoi. - Er bod yr achos o dan sylw ond yn cynnwys un swyddog a 3 achos dros gyfnod cymharol fyr o amser, ystyriwyd fod yr achos yn debyg o ran difrifoldeb i'r achos <u>Heesom</u>. Roeddent yn ystyried felly bod gwaharddiad am gyfnod o 14 mis yn gosb cwbl briodol.
<p>Cyn Gynghorydd Stuart Anderson</p> <p>Cyngor Bwrdeistref</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Honiadau niferus yn erbyn tri o weithwyr y Cyngor - nid oedd un swyddog yn gallu cyflawni ei rôl oherwydd dementia honedig 	<p>Daethpwyd o hyd i'r achoson hyn o dorri amodau:-</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4(a) "...cydraddoldeb cyfleoedd i bawb, er eu hanabledd..." • 4(b) parch ac ystyriaeth 	<ul style="list-style-type: none"> • Er nad yn gynsail rhwymol, mae'n cynrychioli esblygiad ar <u>Calver v Panel Dyfarnu Cymru v Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru [2012] EWHC 1172 (Gweinyddol)</u> o ran ei fod yn awgrymu bod y lefel o amddiffyniad ar gyfer rhyddid i lefaru o dan Erthygl 10 yr

Enw	Crynodeb o'r Ffeithiau	Crynodeb o'r Penderfyniad	Canfyddiadau
Sirol Conwy	<ul style="list-style-type: none"> - roedd ail swyddog yn seicopathi - roedd trydydd swyddog yn anonest ac wedi ffugio tystiolaeth • Dylanwad gormodol wedi'i roi ar bedwerydd swyddog er mwyn sicrhau canlyniad ffafriol i ffrind. • Wedi defnyddio'r broses sgrwtini er mwyn sicrhau canlyniad ffafriol i ffrind. • Wedi gwneud nifer o gyflwyniadau ysgrifenedig ac ar lafar er mwyn cefnogi canlyniad i ffrind. • Ym mhob achos (heblaw'r cyfarfod sgrwtini) methodd â datgan y diddordeb personol a'r diddordeb a oedd yn rhagfarnu a oedd yn codi o'r cysylltiad personol agos. • Datgelodd dros ar ôl tro ac fe gylchredodd yn fwy eang nag oedd cyfiawnhad dros wneud hynny, ddata sensitif personol 	<ul style="list-style-type: none"> • 4(c) bwlio ac aflonyddu • 4(d) cyfaddawdu amhleidioldeb gweithwyr • 5(a) datgelu gwybodaeth gyfrinachol heb ganiatâd • 6.1 (a) Dwyn gwarth ar rôl y cynghorydd • 7(a) defnyddio capasiti er mwyn sicrhau mantais amhriodol (i'w ffrind) • Paragraff 10 o'r Cod – diddordeb personol • Paragraff 11 o'r Cod – methu â datgan y diddordeb ar lafar ac yn ysgrifenedig • Paragraff 12 o'r Cod – diddordeb sy'n rhagfarnu – cymryd rhan ym mhresenoldeb diddordeb sy'n rhagfarnu • 14(1)(c) Gwneud cyflwyniadau ysgrifenedig ym mhresenoldeb diddordeb sy'n rhagfarnu 	<p>ECHR i fod yn gytbwys yn erbyn yr hawliau preifat a diddordebau unigolion. Yn ei hanfod, mae'n casglu bod hawliau'r gwrthrychau data dan Ddeddf Diogelu Data, pan ddaw hi i wybodaeth bersonol sensitif, yn creu bar uchel ar gyfer rhyddid mynegiant gwleidyddol yn cael ei weld fel cyfiawnhad dilys. Mae hefyd yn cadarnhau bod yr egwyddor "croen tew" fel y cyfeirir ato yn berthnasol i Brif Weithredwyr a Chyfarwyddwyr ond nid uwch staff eraill . Nid yw'r penderfyniad yn gorgyrraedd Calver ond, ynghyd ag achosion diweddar eraill megis <u>OGCC v y Cyn Gynghorydd Alison Halford APW/001/2017-018/CT</u> ac <u>OGCC v Cynghorydd Neil McEvoy AW/002/2016-017/CT</u>, mae'n adfer peth balans mewn perthynas â'r achosion hynny sy'n cynnwys swyddogion. Nid yw hyn yn berthnasol i aelodau etholedig eraill o reidrwydd.</p>

Enw	Crynodeb o'r Ffeithiau	Crynodeb o'r Penderfyniad	Canfyddiadau
	<p>mewn perthynas â gweithwyr, yn cynnwys gwybodaeth AD a gwybodaeth feddygol.</p> <ul style="list-style-type: none">• Methodd â chydweithredu â'r broses ymchwilio / gwrandawriad.		